

К.М. Кравчук, асп. (ЖДТУ, Житомир)

А.А. Петкевічус, здоб. вищ. осв. (ЖДТУ, Житомир)

ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ ЛЕГАЛІЗАЦІЇ НАЙМАНОЇ ПРАЦІ В УКРАЇНІ

Офіційне працевлаштування залишається головним чинником функціонування економіки країни, її процвітання та розвитку. Проте, на сьогоднішній день, більшість підприємств приватної форми власності вводять своїх працівників «в тінь», щоб уникнути від сплати податків, в результаті чого – самі працівники не бачать проблеми в нелегальному працевлаштуванні та «тіньових» доходах. Як наслідок – зменшення надходжень до державного бюджету, що тягне за собою погіршення економічної сфери усіх бюджетних сфер. Економіка України дедалі глибше поринає в темряву, прогресує масова недовіра з боку країн-сусідів, а також охоплення найнижчих рейтингів в таблицях економічних оцінок експертів.

Саме тому, головне питання, яке на сьогоднішній день стоїть перед державою, на рівні з децентралізацією влади є легалізація найманої праці.

Отже розглянемо, чому настільки гостро стоїть саме питання боротьби з, так званою, зарплатою «в конвертах». На перший погляд, здавалося б, що працівник, який отримує заробітну плату «в конверті» має суттєві відмінності в доході від працівника, з яким укладено трудовий договір, відповідно до якого утримуються відповідні податки. Проте існує дисбаланс, який мало хто розуміє, але він є реальною потенційною загрозою, що призводить не лише до падіння економіки країни, але й шкодить громадянину в першу чергу. Виходячи з цього, варто з'ясувати негативний вплив тіньової заробітної плати як для працівника так і для всієї економіки в цілому.

На сьогоднішній день «легальний» працівник – громадянин, з яким укладено трудовий договір. Він сплачує два основні податки, а саме:

- 1) податок з на доходи фізичних осіб;
- 2) військовий збір.

В свою чергу роботодавець нараховує та сплачує, за «легального» працівника єдиний соціальний внесок. Для того, щоб усвідомити всю важливість цих внесків, варто розглянути їх детальніше, отже:

– податок на доходи фізичних осіб (ПДФО) – це один з основних джерел наповнень державного бюджету, кошти від сплати якого розподіляються на виплату заробітної плати працівникам бюджетних установ та соціальної сфери, на розвиток та підтримку інфраструктури, благоустрій, розвиток медицини, науки та освіти;

– військовий збір (ВЗ) – кошти, сплата яких спрямовуються на відновлення, підтримку та розвиток Української армії;

– єдиний внесок на загальнообов’язкове державне соціальне страхування (ЄСВ) – кошти, сплата яких пропорційно розділяється між пенсійним фондом, фондами соціального страхування. Іншими словами - це кошти, які використовуються для виплати пенсій, допомоги по тимчасовій непрацездатності, допомоги по вагітності та пологах.

З вищезазначеного стає зрозуміло, куди надходять кошти від сплати податків та зборів з заробітної плати «легальних» працівників та відслідковується вся важливість та необхідність їх існування. Одночасно стає зрозуміло, що громадяни «тіньової економіки» позбавляють себе можливості будь якої соціальної підтримки з боку держави, будь якого захисту при незаконному звільненні, несвоєчасній виплаті зарплатні чи її не виплаті взагалі. Стає зрозуміло, що весь період нелегального працевлаштування не входить до страхового стажу, а отже – буде низький коефіцієнт обрахунку при її начисленні.

Саме тому, можна зробити висновок, що важливість легалізації найманих працівників є запорукою успішного функціонування та розвитку економіки країни. Збільшення надходження до державного бюджету, в наслідок своєчасної сплати ПДФО, в повному обсязі дасть можливість стабільно виплачувати заробітну плату працівникам соціальної сфери, освіти та медицини та сприятиме їх розвитку. Сплата роботодавцем ЄСВ забезпечить працівнику соціальний захист та підтримку, що збільшить впевненість працівника в кожному дні, а також наблизить до отримання гарантованої пенсії, збільшить рівень довіри громадян до держави. Варто розуміти, що економічно сильна країна забезпечить нам світле майбутнє, яке залежить від кожного з нас, а отже – легальні працівники – основний елемент успішності та процвітання.